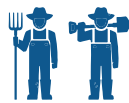

HUR HANTERAR MAN ETT RÖRLIGT MJÖLKPRIS?

120+
pilotföretag

14
länder

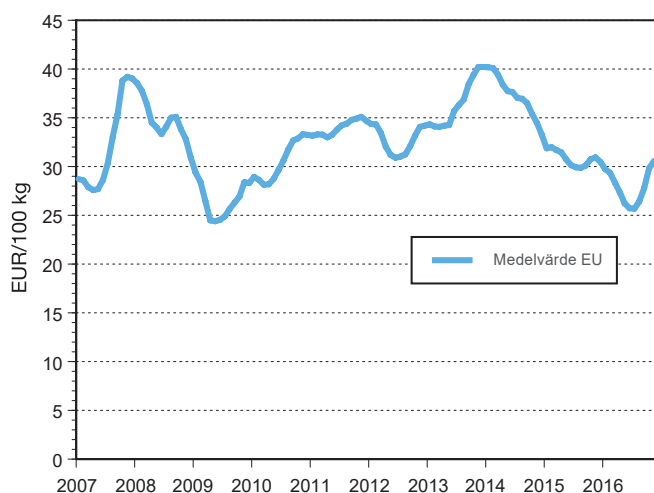

40
kunskapscenter

Mjolkproducenter måste ofta hantera stora förändringar på priset för mjölken, både uppåt och nedåt. När man studerar mjölkpriserna det senaste årtiondet, blir det tydligt att alla leverantörer borde ha en plan för hur man ska hantera stora prisvariationer. Vad är det som orsakar dessa stora skillnader? Konsumtionsmjölk och flera andra mejeriprodukter har en "oelastisk" efterfrågan och mjolkproducenter uppvisar en "oelastisk" leveransreaktion på förändringar i mjölkpriset. Ett annat sätt att säga detta är att mjolkproducenter har svårt att snabbt göra stora förändringar i sin kortsiktiga mjolkproduktion, när mjölkpriset ändras, och konsumenterna gör heller inga snabba förändringar i sina köpbeslut på kort sikt. Denna situation kan leda stora prisvariationer när obalans i marknaden uppstår av över- respektive underskott.

Prisvariationer är en del av en normalt fungerande marknad. Men extrema svängningar kan få betydande negativa konsekvenser för mjolkproducenterna. Detta

gör att den finansiella planeringen och beslut om framtida investeringar blir mer komplicerad. Denna effekt av prisrörlighet till producent leder också till att mejeriindustrin som helhet har svårt att maximera sin produktion.

Brian McCrackens strategi för att klara lägre mjölkpriser

Brians strategi utgår från att hålla produktionskostnaderna på så låg nivå som möjligt. Hans mål är att producera så billigt foder som möjligt med hjälp av betande kor. Metoden är att korna kalvar under en 12 veckorsperiod på våren. Ungefär 80-85% av korna kalvar under de 6 första veckorna. Gräsmängden på betet, mäts varje vecka under hela växtsäsongen för att kontrollera att korna får tillgång till tillräcklig mängd av högkvalitativt gräs. Bra bete minskar behovet av ensilage och minimerar förbrukningen av inköpt koncentrat.

När den senaste kraftiga prissänkningen på mjölkpriserna inträffade minskade Brian antalet kor. Detta hade två fördelar, dels fick han in likvida medel från slakten av kor och kvigor och dels sänkte han den ekonomiska belastningen på företaget eftersom han kunde minska sina inköp av foder.

HUR HANTERAR MAN ETT RÖRLIGT MJÖLKPRIS?

Rörlig mjölkpris är ett normalt tillstånd i dagens mjölkproduktion. Att kunna hantera mjölkens prisvariationer kommer att vara en viktig pusselbit för framgångsrika mjölkproducenter. Det finns ingen magisk lösning för att överleva perioder av lågkonjunktur. Men det finns några tips som kan göra det lättare att klara av situationen.

Stor kunskap om den ekonomiska utvecklingen och kontroll på kassaflödet

Kassaflöde, eller likviditeten, är en av de viktigaste sakerna att ha kontroll på för ett framgångsrikt företag. Om man saknar kontanter, kan resultatet i verksamheten i övrigt vara ointressant. Kassaflödet är skillnaden mellan mängden pengar som kommer in i ett företag och de pengar som behövs för att täcka utgifterna.

Det är nödvändigt att få kontroll över kassaflödet. Därför måste man kunna svara på:

1. Vilka likvida medel finns just nu?
2. Vad kan man förvänta sig om ett år, hur mycket likvida medel finns då? (Lividitetsbudget)

För att få svar på dessa frågor, kan man använda olika beräkningsverktyg för kassaflöde

Exempel på vad och hur man räknar finns på:

dairy.ahdb.org.uk/technical-information/business-management/planning-ahead/short-term/input-planning/

Bra företagsledning och bra optimering

Att driva ett företag är en utmaning: man behöver arbeta både målmedvetet och effektivt. Det är viktigt att ha ett kritiskt öga på alla ingående delar i verksamheten. Är varje del nödvändig? Hur stort värde bidrar olika delar med? Tar man rätt beslut vid rätt tillfälle? Kan man minska på de resurser som används? Man ska i själva verket ta de bästa besluten i allt från

företagsledning till växtodling, djurhälsa, djurfoder och arbetskraft. Kom ihåg: Effektivitet går före expansion –“first better, than bigger”.

Var är verksamhetens breakeven-pris?

Breakeven-priset är den punkt där totala produktionskostnaden och totala produktionsintäkten är lika. Ju högre breakeven-priset är i företaget, desto snabbare kommer man att få problem när mjölkpriset sjunker. Under perioder med låga mjölkpriser har endast de mest konkurrenskraftiga mjölkproducenterna någon lönsamhet. Det är därför viktigt att veta var företagets breakeven pris är idag och i framtiden, speciellt för

att kunna planera investeringar. En realistisk intäkts/kostnads bedömning bör göras av varje mjölkproducent. Nyttan av detta blir speciellt tydligt om företaget får finansiella problem och/eller behöver hitta lösningar som ökar lönsamheten. Breakeven-priset påverkas direkt genom sänkta produktionskostnader eller högre värden på slutprodukten.

KONTAKTER

Ellen Vos

ellen.vos@innovatiesteunpunt.be

www.innovatiesteunpunt.be

Social och ekonomisk hållbarhet

EURODAIRY.EU

